

បទអប់រំខ្លី

ស្តីអំពី: ដឹកនាំមនុស្សត្រូវដឹកនាំដោយធម៌

បើចង់អោយកូនខ្មែរទៅថ្ងៃអនាគតបានល្អ កូនខ្មែរ
 បច្ចុប្បន្ននេះត្រូវរៀនធ្វើល្អផងដែរ ទឹកដីខ្មែរជាទឹកដីមួយដែល
 មានមនុស្សរស់នៅអភ័ព្វជាងគេនៅលើលោក ព្រោះប្រទេស
 នេះត្រូវបានភ្លើងសង្គ្រាមឆេះស្ទើរគ្រប់សម័យកាល ហើយ
 ថែមទាំងការដឹកនាំទាំងនោះ មិនប្រកបដោយធម៌ទៀតផង
 ព្រោះបើតាមការសង្កេតរបស់ខ្ញុំ មានអ្នកដឹកនាំខ្លះឆ្លុតនឹង
 អំណាច ល្ងង់ចាញ់កលបរទេស ចូលចិត្តធ្វើសង្គ្រាម ឈ្លោះ
 គ្នាឯងចូលចិត្តបំផ្លាញកាប់សម្លាប់មនុស្សល្អ មានមនុស្សល្អ
 ក៏មិនអាចរស់នៅបានត្រូវរត់ចេញពីប្រទេសរបស់ខ្លួន ដូច្នោះ
 ហើយ ទើបធ្វើអោយសង្គមខ្មែរអន់ថយគ្រប់យ៉ាងព្រោះមាន
 មនុស្សល្ងង់រស់នៅច្រើន ។ សេចក្តីល្អល្អតលាស់បានជាមួយ
 មនុស្សល្អតែបើសង្គមនោះមនុស្សល្អមិនអាចនៅបានទេ ក៏
 ព្រោះត្រូវគ្រប់សង្កត់ដោយពួកជនពាលញាំញីដូច្នោះ មនុស្ស

ល្អរស់នៅលំបាកព្រោះសង្គមនោះមានជនពាលច្រើន ។ អ្នកប្រាជ្ញបណ្ឌិត អ្នកមានទ្រព្យប្រកបដោយធម៌រកស៊ីដោយបញ្ញាកើតបានលំបាកណាស់នៅក្នុងសង្គមខ្មែរ ព្រោះរបបដឹកនាំច្របូកច្របល់មានភាពអយុត្តិធម៌សម្រាប់អ្នកតូចតាច តែមនុស្សអាក្រក់ល្ងង់លោភលន់ ច្រើនមានអំណាចគាបសង្កត់អ្នកទន់ខ្សោយគ្មានផ្លូវស្វី ។ បើប្រទេសខ្មែរមានមនុស្សល្អចេះដឹងគ្រប់បែបយ៉ាង បានត្រូវប្រើពេលបណ្តុះបណ្តាលកូនខ្មែរ ១០០ឆ្នាំទៀតជាប់គ្នា កុំឲ្យមានសង្គ្រាមកើតឡើង ទើបសង្គមខ្មែរហ្នឹងសម្បូរទាំងអ្នកចេះដឹង អ្នកក្លាហាន បណ្ឌិត អ្នកប្រាជ្ញ អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រ កើតច្រើន។ ពេលនោះហើយវត្តកសាងនិងគ្រឿងទឹកណូឡូជី (Technology) ក៏កើតឡើងតាមផងដែរ តែមនុស្សសម័យនេះត្រូវព្យាយាមបង្រៀនចំណេះដឹងល្អៗដល់គ្នា ឬទៅរៀនពីសង្គមដែលគេរីកចម្រើនរុងរឿងទើបមនុស្សខ្មែរទៅអនាគតល្អរុងរឿងបាន។

នយោបាយព្រះពុទ្ធផុតទុក្ខរួចភ័យ មិនមានអារុធ

នយោបាយដែលជួយមនុស្សមានចិត្តបរិសុទ្ធនោះ គឺ ព្រះពុទ្ធព្រះអង្គ ជាអ្នកនយោបាយមានបញ្ញាប្រសើរជាងអ្នកនយោបាយទាំងឡាយដែលមាននៅក្នុងលោកនេះ លោកមិនត្រូវការអ្វីទេ ឃើញអ្នកនយោបាយជាច្រើនអូតខ្លួនឯងថា ជួយ

មនុស្សអោយរួចចាកទុក្ខ ស្រុកមានសន្តិភាព ខ្លួនមានបញ្ញា
 ចេះដឹងខ្លាំង តែបើមើលទៅពោរពេញដោយសេចក្តីចង់បាន
 ភាពជាអ្នកធំណាស់ មានទិដ្ឋិមានៈច្រើន ។ ដោយប្រើវិធី
 និយាយចាក់ដោតគេ ខ្លះបោកប្រាស់ ខ្លះនិយាយកុហក
 ខ្លះមូលបង្ហាច់គេ ខ្លះប្រើល្បិចកលដើម្បីយកឈ្នះគេ ខ្លះប្លន់
 ខ្លះលួច ខ្លះធ្វើសង្គ្រាមដាក់គេ ខ្លះសម្លាប់គេ ខ្លះដើម្បីអំណាច
 ជាធំហ្នឹងឯង។ ដូច្នោះ អ្នកជួយមនុស្សអោយរួចទុក្ខពិតប្រាកដ
 នោះ គឺព្រះពុទ្ធដោយមិនប្រើវិធីអាក្រក់បៀតបៀនដីវិតនណា
 ឡើយ។

ព្រះពុទ្ធទ្រង់បង្រៀនមនុស្សឱ្យយល់ដឹងធម៌ ដើម្បី
 ចេញចាកទុក្ខដោយខ្លួនឯង យ៉ាងណាអ្នកដឹកនាំល្អគប្បី
 បង្រៀនរាស្ត្រឱ្យចេះដឹងដោះស្រាយបញ្ហា ដោយខ្លួនឯង
 ទើបសង្គមនោះមានភាពសុខសប្បុរស រីកចម្រើនជាតិមួយល្អបាន
 ព្រោះសង្គមជាតិនោះ ប្រជាជនមានការចេះដឹង សង្គមមួយ
 មានការរីកចម្រើនត្រូវមានកត្តា៣យ៉ាងគឺ៖

១. ត្រូវមាននយោបាយល្អគ្រប់គ្រងប្រទេស
២. ត្រូវមានអ្នកដឹកនាំល្អប្រកបដោយបញ្ញា
៣. ត្រូវមានពលរដ្ឋល្អជាអ្នកចេះដឹងច្រើន។

ថ្ងៃពុធ ៨រោច ខែពិសាខ ឆ្នាំមមីឆស័ក ព.ស.២៥៥៨
ត្រូវនឹងថ្ងៃទី២១ ឧសភា ឆ្នាំ២០១៤

ដោយ ព្រះភិក្ខុ ធម្មមុនី ជា តុន្តិ
ផ្នែកខ្លះត្រូវបានកែសម្រួលដោយ
ព្រះមហា ធម្មាលង្ការោ ចាន់ សុជន

